

[Per Stig Møller]

På denne baggrund kan det ikke undre nogen, at vi finder kulturministerens forslag godt. I dette lovforslag til en samlet teaterpolitik fastholdes kvaliteten, og den vil tilmed blive forøget, bl.a. ved hjælp af den styrkede uddannelse. Samtidig sikres fornyelsen, idet ministeren har udvist det efterlyste mod til at omprioritere og omfordele, som Socialdemokraterne ikke har. Endelig har han sørget for, at teaterområdet ikke i fremtiden vokser ustyret og uvillet på andre kulturområders bekostning. Det forholder sig jo nemlig således, at Kulturministeriets nettoramme i de sidste ti år er steget med 113 pct., mens de lovbundne teatertilskud samtidig er steget med 200 pct., hvilket jo ganske logisk betyder, at de er blevet betalt af andre kulturområder. Jeg tror derfor, at teatret som en del af dansk kulturliv vil være med til at acceptere, at man altså har et bestemt beløb og ikke kan tage det ekstra underskud, man måtte få, fra andre, fordi de så ville lide nød.

Endelig konstaterer vi, at just de områder, som vi ønskede opprioriteret dengang, også er blevet det. Den eksperimenterende forpligtelse er fastslået adskillige steder i forslaget. Børneteateret har fået en væsentlig styrkelse; jeg er spændt på at se de forskellige beregninger, men foreløbig ser det da ud til, at det har fået en væsentlig styrkelse. Det Rejsende Landsteater er blevet ikke alene klarere i konturerne, men også styrket og udvidet, idet vi har fået danseteatret med ind ved siden af operaen og skuespillet. Og endelig er der kommet en betydelig bevillingsforøgelse til amatørteatret.

En anden god nydannelse, som den daværende kulturminister også søgte at få indført, er, at teatrene nu kan drives mere selvstændigt, men derved også med en større risiko og et større ansvar. Skulle teatercheferne handle så elendig, som fru Hanne Andersen siger, skulle de heller aldrig have været teaterchefer.

Ligeledes er det nyt, at Det Kongelige Teater kommer ind under teaterloven, hvor det udfylder sin selvfølgeligelige plads som dansk teaters flagskib. Jeg bemærker, at ministeren vil analysere, om det er hensigtsmæssigt at drive alle kunstarterne i samme institution. Det har jeg personlig mine tvivl om, men det er naturligvis rimeligt at undersøge fordele og ulemper ved at holde dem sammen, før vi træffer nogen beslutning herom.

Som bekendt blev Det Kongelige Teater en statsvirksomhed i 1987, og det forekommer os at være en selvfølgelig justering af dette forhold at nedlægge Tilsynsrådet.

Når man omprioriterer, bliver noget nedprioriteret. Anderledes kan det ikke være, når vi ikke har alle de penge, der skal til for at bevare alt og føje nyt til. For at få midler til at styrke Det Rejsende Landsteater, dansen og børneteateret har ministeren foreslået, at der bruges færre penge på egnsteatret. Det kan man beklage, men man er nødt til at se på, hvor staten lægger sine teaterpenge, altså på kulturpolitikken i det, og her viser det sig, at landsdelsscenerne ikke alene får den store statsstøtte til landsdelsscenerne, men sandelig også får 38 pct. af Det Rejsende Landsteaters skuespilforestillinger til en lavere pris end alle de amter, der ikke har landsdelsscener, samt rummer 20 ud af landets 30 egnsteatre.

På den baggrund er det ikke urimeligt at sige, at landsdelsscenerne får både i pose og sæk af amterne, mens det øvrige land er blevet spist af med lejlighedsvis teateroplevelser.

Skal teaterbevillingerne komme hele det danske folk til gode – og det er jo hele det danske folk, der betaler til det – må der en bedre spredning til, og den ligger i dette forslag, hvor man ganske logisk har fastholdt, at amter uden landsdelsscener fortsat frit kan oprette egnsteatre med det hidtidige tilskud. Hvis denne ændring kan tilskynde nogle af de egnsteatre, der i dag fungerer i landsdelsscenerområderne, til at flytte ud, vil det være ganske i overensstemmelse med denne lovgivnings ånd. Vil de ikke det, har forslaget jo oven i købet sørget for, at de bedste af dem kan få støtte af det styrkede Teaterråd. De svigtes således ikke, som fru Hanne Andersen hævder, men der skal være kvalitet, og så gør det da heller ikke noget, om de skulle udfolde den fantasi, at de slår sig ned i områder, hvor der ikke er landsdelsscener; det er faktisk et af formålene med egnsteatrene.

Ude i landet kommer der nu også flere børneteaterforestillinger, og den nye bevilling til Det Rejsende Landsteater imødekommer teaterforeningernes stærkt fremsatte ønske om flere og billigere forestillinger, hvad vi længe har søgt at opfylde, hvilket sker her.

Som det vil være fremgået, anbefaler vi kulturministerens forslag til vedtagelse i denne samling, og vi vil her ønske ham til lykke med